

Ranuncle



Flora de Montserrat: El ranuncle, per Josep Nuet i Badia, Josep M. Panareda i Clapés (Article publicat al Butlletí del Santuari, Zona època nº 11, gener-abril 1985)

El nom de ranuncle graminoide no és pas un nom popular sinó el nom resultant d'adaptar al català el nom científic de *Ranunculus gramineus* L .

El ranuncle graminoide és una planta de 15-60 centímetres d'alçada, erecta, de coloració general verd grisosa i sense pilositat. La base de la planta presenta un engruiximent de tipus bulbós cobert de fibres brunes, de la qual neixen les fulles, que són coriàcies i que tenen la part basal ampla i embeinadora seguida d'un pecíol estretit i finalment el limbe lanceolat, amb una amplada que varia entre els 0'5 i els 2'5 cm., recorregut per força nervis longitudinals, paral·lels. La majoria de les fulles són basals, però hi ha unes altres fulles molt més petites, repartides per les tiges i sobretot al peu de les bifurcacions, a manera de bràctees. Les flors són molt vistoses, d'uns 1'5-3 cm. de diàmetre, amb 5 pètals de color groc intens i lluent. Els sèpals són glabres. Les granes són poc inflades i amb un bec curt.

Floreix de l'abril al juny .

A Montserrat el ranuncle graminoide es fa, sobretot, al sector oriental de la muntanya de Sant Jeroni cap a Sant Miquel, Monistrol i el camí del Forat, mentre que al sector occidental és més aviat escassa; només l'hem vist a la Torre Alta, al refugi Vicenç Barbé i al coll de les Comes. Com que és una planta mediterrània muntanyenca, la trobem més abundant entre 800 i 1100 metres tot i que descendeix fins a 200-300 metres a l'obaga, a Monistrol, al camí de can Gomis i al camí de la font del Barraquer. A la solana, o bé no s'hi fa, o no descendeix pas dels 870 m., com a les Boïgues i al pou de la Sajolida .

Es fa a les codines amb poc gruix de terra i còdols en indrets poc o molt plans. Ha estat detectada a les comunitats que es fan en aquests sols poc profunds (*Erodio-Arenarietum conimbricensis*, *Convolvuletum lanuginosi*) i també a les joncedes (*Brachypodio-Aphyllanthetum*) .

El ranuncle graminoide és conegut a Montserrat de molts anys. Els membres de la família Salvador (s. XVII-XVIII) ja la recol·lectaren a la muntanya. Al seu herbari, que es conserva a l'Institut Botànic de Barcelona, consta un plec de *Ranunculus gramineus* L. L'etiqueta, a més del nom encara pre-linnea de *Ranunculus gramineo folio, bulbosus*, porta una nota en llatí que diu: «*In monte Serrato ubique frequens*», que gairebé no cal ni traduir.